

Reglaments

Decret 353/2023, del 12 de juliol del 2023

Decret 353/2023, del 12-7-2023, d'aprovació del Reglament relatiu al programa d'atenció en l'àmbit escolar dels infants amb diabetis mellitus de tipus 1.

Exposició de motius

La Llei general de sanitat, del 20 de març de 1989, i les seves modificacions posteriors, estableix que correspon al Govern l'ordenament i la programació en tots els àmbits relacionats amb la salut i l'insta a garantir una coordinació òptima entre activitats sanitàries públiques i privades, i una assistència sanitària de qualitat per a tots els ciutadans d'Andorra. L'article 15 estableix la necessitat de protegir les poblacions de més risc, com els infants, i de crear programes sanitaris en àrees d'interès preferent segons les necessitats sanitàries detectades.

La diabetis mellitus de tipus 1 (DM1) és una malaltia crònica que requereix un seguiment adequat per evitar l'aparició de complicacions en l'edat adulta. Per les seves necessitats específiques, és necessària una coordinació òptima entre la persona afectada, els seus cuidadors i els professionals de la salut. Així doncs, en el cas dels infants és important la coordinació entre els progenitors o tutors, l'escola i els professionals de la salut per tal de donar una qualitat assistencial i un servei eficient.

La DM1 apareix quan el pàncrees, l'òrgan encarregat de produir la insulina, deixa de fabricar-ne. La insulina és l'hormona encarregada que la glucosa del torrent sanguini entri a les cèl·lules, on serà utilitzada per a l'aportació energètica. La DM1 és una de les malalties cròniques més freqüents en la infantesa i el seu maneig ha evolucionat en els darrers anys gràcies a l'infusor subcutani d'insulina, o bomba d'insulina, i els dispositius de monitoratge continu de glucosa, que han permès millorar el control de la glucosa sanguínia i disminuir el nombre de complicacions a llarg termini.

Amb una planificació adequada, l'alumne amb diabetis ha de poder participar en totes les activitats que esuguin a terme a l'escola igual que els altres alumnes. Cal vetllar per la seva seguretat, benestar i rendiment acadèmic, i és de vital importància que rebi una atenció òptima i evitar l'estigmatització que pot causar una malaltia crònica d'aquestes característiques.

A Andorra, fins ara, l'atenció als alumnes amb diabetis a l'escola no estava regulada. Existia una guia per a l'escola elaborada pel Servei de Salut Escolar, i l'atenció directa en el medi escolar l'assumia majoritàriament els professionals d'infermeria d'atenció primària, amb el suport del Servei de Salut Escolar en determinades ocasions, fins que els infants passaven a ser autònoms en el maneig de la malaltia. Si bé el funcionament d'aquest model ha estat correcte, en termes generals, l'experiència ens demostra que cal replantejar-se el model actual per donar pas a un model més participatiu per part dels progenitors o tutors, l'escola, el personal del menjador escolar i els professionals de la salut, en què la col·laboració reglada de les parts implicades permeti donar l'atenció necessària a l'infant a través d'un pla d'intervenció individualitzat per a cada escolar i de l'opció de les famílies de delegar l'atenció. Aquest model nou facilita que els professionals de l'àmbit educatiu assumeixin funcions específiques pel que fa a la cura d'aquests infants i permet que persones externes al centre educatiu degudament formades i amb autorització de les famílies també hi puguin participar sota control i dins un marc normatiu.

El propòsit del Reglament és, doncs, descriure el marc d'atenció per als alumnes amb DM1 a l'escola i articular els rols i les responsabilitats dels progenitors i tutors de l'escola, del personal del menjador escolar, dels professionals de la salut i d'altres persones en qui els progenitors o tutors deleguin l'atenció, amb

l'objectiu d'aconseguir l'accés equitatiu dels alumnes afectats a totes les activitats escolars en un entorn segur i donar suport a la seva autonomia en funció de l'edat, tenint en compte les diverses situacions que poden requerir diferents nivells d'atenció i, per tant, diferents nivells d'expertesa per donar el suport adequat a cada una d'elles.

A proposta de la ministra de Salut, el Govern, en la sessió del 12 de juliol del 2023, acorda el següent:

Article únic

S'aprova el Reglament relatiu al programa d'atenció en l'àmbit escolar dels infants amb diabetis mellitus de tipus 1.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. *Objecte*

Aquest Reglament té per objecte establir i regular les condicions de l'atenció necessària per als alumnes amb diabetis mellitus de tipus 1 en les activitats que organitza el centre escolar dins o fora del seu recinte i en tot l'horari en què aquestes activitats tinguin lloc i en els menjadors escolars, per tal que l'infant que té diagnosticada diabetis mellitus de tipus 1 rebi de forma adequada i amb plenes garanties de seguretat i d'eficàcia el tractament i l'atenció, si escau, que correspon a la seva patologia. Igualment, el Reglament estableix el marc normatiu relatiu a la participació del personal docent i del centre educatiu en aquesta funció de caràcter assistencial, i estableix els drets i els deures de cada una de les parts que hi prenen part i participen.

Article 2. *Àmbit d'aplicació*

Aquest Reglament és aplicable a les activitats que organitza el centre escolar dins o fora del seu recinte i en tot l'horari en què aquestes activitats tinguin lloc, i en els menjadors escolars que atenguin menors d'edat que tenen diagnosticada la malaltia de diabetis mellitus de tipus 1.

El Reglament s'aplica als establiments públics i privats.

Article 3. *Definicions*

Als efectes d'aquest Reglament, es considera:

1. *Atenció delegada*: atenció sanitària delegada pels progenitors o tutors al personal del centre, als acompanyants i al personal del menjador escolar, o a altres persones alienes al centre escolar i al menjador nomenades per aquests darrers, per fer tasques de control de glucosa en sang o líquid intersticial i d'administració d'insulina, fer les tasques de supervisió de les ingestes i facilitar hidrats de carboni extres, en cas que sigui necessari, a alumnes que no tenen l'autonomia necessària per dur-les a terme, o bé supervisar-les en cas que l'infant sigui autònom i sempre per al millor interès de l'alumne i amb el consentiment dels progenitors o tutors.
2. *Bomba d'insulina*: aparell que introdueix una quantitat concreta d'insulina al cos de manera contínua, gràcies a un mecanisme d'infusió.
3. *Diabetis mellitus de tipus 1*: trastorn metabòlic que comporta una pèrdua ràpida i progressiva de la capacitat del pàncrees de produir insulina i provoca un augment de la glucosa en sang per sobre dels nivells normals. Les sigles són DM1.
4. *Glucagó*: hormona polipeptídica secretada pel pàncrees que actua com a antagonista de la insulina i contribueix a regular el metabolisme dels glúcids i lípids, augmentant la concentració de glucosa en sang.
5. *Glucosa*: monosacàrid que el cos utilitza com a font principal d'energia i en el qual queden transformats la majoria dels hidrats de carboni durant la digestió, per poder-se absorbir.
6. *Glucèmia*: quantitat de glucosa en la sang en un moment determinat.

7. *Hidrats de carboni d'absorció ràpida*: monosacàrids i disacàrids, coneguts com a sucres, que el cos absorbeix de manera ràpida i que augmenten el nivell de glucosa en sang. Es troben presents principalment en la fruita i en sucs de fruita, en productes làctics, en la mel i en el sucre de taula (blanc o morè).

8. *Hiperglucèmia*: elevació de la glucèmia per sobre del rang considerat normal.

9. *Hipoglucèmia*: disminució de la glucèmia per sota del rang normal. És el perill immediat més important per als alumnes amb diabetis degut al risc de pèrdua de coneixement que pot comportar si no s'actua correctament.

10. *Insulina*: hormona polipeptídica secretada pel pàncrees que regula el metabolisme dels glúcids i dels lípids, disminuint la concentració de glucosa en sang.

11. *Monitoratge continu de la glucosa*: sistema de control dels nivells de glucosa mitjançant un dispositiu de mesurament de forma contínua en el nivell intersticial.

12. *Pacte d'atenció delegada*: pacte signat pels professionals d'infermeria d'atenció primària en qualitat de formadors dels professionals a l'escola, pels progenitors o tutors de l'infant afectat de diabetis i per la direcció del centre escolar o persona que aquesta darrera designi, o pels responsables del menjador escolar, segons correspongui, i per les persones que assumeixin l'assistència, a través del qual els progenitors o els tutors i el personal d'infermeria, si escau, deleguen en els professionals formats dels centres educatius o en les persones designades pels progenitors o els tutors la realització de tasques que els són pròpies (control de glucosa i administració d'insulina) i tots els implicats expressen el seu acord amb aquesta delegació (vegeu l'annex III).

13. *Pla d'intervenció individual*: document escrit referent al control i maneig de la DM1 de l'alumne en el qual es concreta quines accions es portaran a terme i en quin moment, i que és redactat pel metge especialista encarregat del seguiment de l'infant pel que fa a la DM1 (vegeu l'annex I).

Article 4. Pacte d'atenció delegada

Per tal de garantir la qualitat i l'eficiència de l'atenció a l'infant amb diabetis en l'entorn escolar i que aquesta atenció es pugui dur a terme de la forma més segura, propera i immediata possible, s'estableix la possibilitat que els progenitors o els tutors en coordinació amb els professionals d'infermeria d'atenció primària, si escau, deleguin part de les seves tasques relacionades amb el tractament de la diabetis mellitus de tipus 1 de l'infant en el personal o els acompanyants dels centres educatius i del menjador escolar, o en persones designades pels progenitors o tutors degudament formats i que voluntàriament ho acceptin.

Aquesta delegació de funcions té lloc mitjançant un pacte escrit entre els progenitors o tutors, el centre educatiu o el personal del menjador escolar, les persones que assumeixen l'atenció delegada i els professionals d'infermeria d'atenció primària, en el qual s'han de definir les tasques que es deleguen, com poden ser, entre d'altres, el control de la ingesta, el control de la glucosa, i el maneig de la bomba d'insulina i l'administració d'insulina (vegeu l'annex III).

És necessari que l'atenció especialitzada que requereix el tractament de la diabetis la duguin a terme especialistes del país, per tal que puguin donar suport als centres educatius. Només poden assumir aquesta atenció delegada persones que tinguin els coneixements necessaris o que hagin rebut la formació de nivell avançat d'acord amb el que estableix l'article 10 del capítol tercer d'aquest Reglament.

En cas que el centre educatiu tingui previst fer amb l'infant una sortida fora del centre educatiu amb pernoctació, les parts hauran de valorar el nivell d'atenció que requerirà l'infant i definir de manera més específica les pautes que s'hauran de seguir al llarg de la sortida, i hauran de cercar el suport adequat perquè quedin garantides.

Les persones o entitats que presten l'atenció assistencial a l'infant amb diabetis mellitus de tipus 1 queden exemptes de tota responsabilitat sobre qualsevol problema o complicació que es derivi del compliment del pacte d'atenció delegada.

Capítol segon. Responsabilitat de les persones implicades

Article 5. *Obligacions dels progenitors o tutors*

Els progenitors o els tutors, com a responsables de la salut dels menors, han de col·laborar amb els responsables del centre educatiu, amb el personal del centre o els acompanyants, amb els responsables i el personal del menjador escolar i amb els professionals de la salut complint com a mínim amb les obligacions següents:

1. Notificar a l'escola i al menjador escolar que el seu fill o filla té diabetis, a l'inici de l'escolarització o tan aviat com es pugui després del diagnòstic en cas que la malaltia s'iniciï durant el curs escolar.
2. Comunicar al centre d'atenció primària més proper al centre escolar l'escolarització d'un infant amb diabetis.
3. Lliurar a l'escola, al menjador escolar i als professionals d'infermeria d'atenció primària el pla d'intervenció individual estandarditzat signat pel metge responsable (vegeu l'annex I), que ha de ser revisat quan hi hagi canvis significatius i com a mínim un cop l'any abans de l'inici del curs escolar.
4. Col·laborar amb el centre educatiu, el menjador escolar i el dietista de la Unitat de Diabetis en cas de rebre atenció en aquesta Unitat, especialment en el cas d'infants no autònoms, per revisar els menús i concretar les mesures que s'han d'aplicar en cas que l'alumne es quedi a dinar.
5. Col·laborar amb el centre educatiu en l'adaptació dels ritmes de l'alumne a l'horari escolar.
6. Durant activitats escolars o festes que ho facin necessari, donar les instruccions i les informacions necessàries a la direcció del centre, al responsable de l'activitat del menjador escolar i a les persones que assumeixen la cura directa de l'infant respecte del menjar que l'alumne pot consumir o no, així com les condicions d'horari i dieta que cal respectar.
7. Etiquetar tots els àpats que l'alumne porti a l'escola i al menjador escolar amb els grams d'hidrats de carboni quan al pla d'intervenció individual s'estableixi que és necessari.
8. Facilitar a les persones que tenen cura directa de l'infant, amb el coneixement de la direcció del centre i del responsable del menjador escolar, els productes alimentaris rics en hidrats de carboni d'absorció ràpida (sucre, sucres de fruita...) per fer front a possibles baixades de sucre de l'alumne.
9. Lliurar a les persones que tenen cura directa de l'infant, amb el coneixement de la direcció del centre i del responsable del menjador escolar, el material necessari per al monitoratge de la glucèmia així com la insulina prescrita quan siguin necessària i tota altra medicació que el facultatiu hagi prescrit a l'infant per al tractament de la diabetis mellitus tipus 1.
10. Facilitar el glucagó perquè estigui disponible en les activitats que organitza el centre escolar dins o fora del seu recinte en tot l'horari en què aquestes activitats tinguin lloc i en els menjadors escolars per administrar-lo en situacions d'emergència (hipoglucèmia amb pèrdua de coneixement) i signar el consentiment d'administració de glucagó en cas d'urgència.
11. Responsabilitzar-se de vigilar la caducitat i l'estat del material i la medicació lliurats i de substituir-los quan sigui necessari perquè sempre estiguin en condicions òptimes per ser usats.
12. Estar disponible per respondre a qualsevol hora ja sigui presencialment o per telèfon.
13. Informar les persones que tenen cura directa de l'infant, la direcció del centre, el responsable del menjador escolar i, si escau, els professionals d'infermeria d'atenció primària de tots els canvis rellevants en l'estat de salut, l'estil de vida o el maneig de la malaltia de l'alumne.
14. Sol·licitar el suport del centre d'atenció primària més proper al centre escolar quan consideri oportú rebre el suport dels professionals d'infermeria d'atenció primària per atendre les necessitats de l'infant per al control i tractament de la diabetis de tipus 1 en el centre educatiu i el menjador escolar.

15. Signar, si escau, el pacte d'atenció delegada (vegeu l'annex III). En aquest cas ha de complir els pactes establerts i facilitar-ne el compliment a la resta de parts signatàries.

16. Lliurar l'imprès d'autorització d'administració de medicació signat a l'escola (vegeu l'annex IV).

17. Acompanyar sempre l'administració de medicació amb la corresponent ordre mèdica escrita, i per tant comunicar tot canvi de pauta per escrit al responsable de l'administració.

18. Lliurar al centre educatiu el pla d'atenció individual, l'autorització d'administració de glucagó en cas d'urgència i, si escau, el pacte d'atenció delegada amb l'imprès d'autorització d'administració de medicació i les receptes corresponents. Tota aquesta documentació haurà d'estar actualitzada a l'inici de cada curs escolar, sens perjudici que pugui ser modificada durant el curs per canvis en el tractament i el maneig de la malaltia.

Article 6. *Responsabilitat dels centres educatius i dels menjadors escolars*

Els responsables dels centres educatius i les entitats responsables dels menjadors escolars, tant si s'ha establert un pacte d'atenció delegada com si no, han de garantir un entorn segur per a l'aprenentatge i la participació dels infants amb diabetis mellitus de tipus 1. Aquesta responsabilitat ha de ser assumida per la direcció de cada centre educatiu i pel responsable de l'activitat de menjador escolar, i es tradueix en les obligacions següents:

1. Establir quins són els canals de comunicació i lliurament de materials, quines en són les persones responsables i informar-ne convenientment totes les parts.
2. Facilitar al personal del centre o als acompanyants, i al personal del menjador escolar l'assistència a la formació necessària.
3. Coordinar i assegurar que qualsevol persona que treballa al centre educatiu (personal del centre o acompanyants) en contacte amb l'alumne i el personal del menjador escolar, rebin la formació en diabetis de nivell bàsic, degudament actualitzada, si escau.
4. Identificar els professionals de l'organització que han de ser formats en cas que s'estableixi un pacte d'atenció delegada i facilitar-los l'accés a la formació en diabetis de nivell avançat.
5. Establir els procediments per emmagatzemar la insulina i el glucagó de manera que, quan sigui necessari, es mantinguin en un lloc refrigerat i a l'abast del personal del centre o els acompanyants i del personal del menjador escolar.
6. Disposar de procediments segurs per emmagatzemar agulles, material mèdic, medicaments i objectes punxants, així com per gestionar aquests residus.
7. Proposar un espai adequat on es pugui fer el control de la glucèmia i l'administració de la insulina.
8. Informar els progenitors o tutors de les incidències que es puguin produir així com de les activitats, sortides i festes escolars, per tal que es pugui valorar la necessitat de fer algun ajustament del pla d'atenció i es puguin resoldre els aspectes operatius que siguin necessaris. A l'inici del curs, el centre educatiu facilita als progenitors o tutors de l'infant un calendari amb totes les activitats, sortides i festes planificades. Les accions que es planifiquin o prevegin posteriorment s'han de comunicar amb la màxima antelació possible.
9. Mantenir a l'abast de l'infant els productes rics en hidrats de carboni facilitats pels progenitors o tutors per a la correcció d'hipoglicèmies, tant a l'aula com en els espais on duu a terme altres activitats, inclosa l'activitat física i les sortides.
10. Col·laborar amb els progenitors o tutors per a l'adaptació dels nous ritmes de l'infant a l'escola.
11. Permetre i facilitar que el nen o nena amb diabetis pugui anar al lavabo i beure aigua durant l'horari escolar i que pugui menjar fora d'hores en situacions puntuals i abans de fer activitat física, d'acord amb el que s'estableix en el seu pla d'atenció individualitzada.

12. Permetre a l'infant amb diabetis tenir a l'abast els dispositius necessaris per al control de la glucèmia sempre que se'l consideri capaç de fer-ne un ús adequat.

13. Facilitar l'entrada al centre i al menjador als professionals d'infermeria d'atenció primària per dur a terme els controls de glucèmia i l'administració d'insulina, quan sigui aquest servei el que se'n faci càrrec.

14. Facilitar l'entrada al centre i al menjador als progenitors o tutors i a les persones alienes al centre o al menjador o a aquells que deleguin per al control de la glicèmia i l'administració d'insulina. Prèviament la direcció dels centres i els progenitors o tutors han de pactar quin d'ells pot entrar al centre i quines accions són les que ha de dur a terme.

15. Facilitar l'execució del pacte d'atenció delegada i informar els progenitors o tutors de qualsevol problema que aparegui. A aquest efecte els responsables del centre escolar i del menjador escolar han d'establir els procediments de seguiment i control, i d'informació adequats i necessaris, i adoptar les mesures pertinents per garantir-ne l'aplicació en tot moment.

16. Comunicar al ministeri encarregat de l'educació el nombre d'infants amb diabetis mellitus de tipus 1 que es poden beneficiar de l'atenció definida en aquest Decret a l'inici del curs i actualitzar puntualment qualsevol canvi.

17. Comunicar al ministeri encarregat de l'educació qualsevol necessitat o incidència que afecti la participació o l'aprenentatge dels alumnes amb diabetis.

Article 7. *Responsabilitats del personal del centre o dels acompanyants i del personal del menjador escolar que han d'executar el pla d'atenció delegada*

1. Formar-se adequadament abans d'iniciar l'execució del pacte d'atenció delegada i mantenir una formació continuada.

2. Complir amb el pacte d'atenció delegada i dur a terme totes les accions que els encomana.

3. Informar el responsable del centre i els progenitors o tutors de qualsevol incident o problema que aparegui en l'execució del pacte d'atenció delegada.

4. Informar diàriament els progenitors o tutors del seguiment del pacte d'atenció delegada.

5. Informar el responsable del centre educatiu de qualsevol circumstància que impedeixi dur a terme el pacte d'atenció delegada al més aviat possible.

Article 8. *Responsabilitats de les persones alienes al centre o al menjador en qui els progenitors o tutors deleguin l'execució del pla d'atenció delegada*

1. Demostrar la seva formació o formar-se adequadament abans d'iniciar l'execució del pacte d'atenció delegada i mantenir una formació continuada.

2. Complir amb el pacte d'atenció delegada i dur a terme totes les accions que els encomana.

3. Informar el responsable del centre i els progenitors o tutors de qualsevol incident o problema que aparegui en l'execució del pacte d'atenció delegada.

4. Informar els progenitors o tutors del seguiment del pacte d'atenció delegada.

5. Informar els progenitors o tutors i el responsable del centre educatiu de qualsevol circumstància que impedeixi dur a terme el pacte d'atenció delegada al més aviat possible.

Article 9. *Responsabilitat dels serveis sanitaris*

L'atenció sanitària dels infants amb diabetis a l'escola pot ser prestada per especialistes, per la Unitat de Diabetis, pels professionals d'infermeria d'atenció primària i pel Servei d'Urgències del SAAS, si escau. A més d'aquesta atenció, els serveis sanitaris han de formar els professionals dels centres educatius i les persones designades pels progenitors o tutors, quan sigui necessari. La seva responsabilitat pel que fa a l'àmbit escolar es tradueix en les obligacions següents:

1. Unitat de Diabetis / especialistes:

- a. Elaborar els informes mèdics escaients, i molt particularment el pla d'intervenció individual (vegeu l'annex I) i lliurar les prescripcions i les ordres mèdiques necessàries.
- b. Estar disponibles per als professionals dels centres educatius, dels menjadors escolars i dels centres d'atenció primària, i per a les persones designades pels progenitors o tutors per resoldre dubtes puntuals relatius al tractament dels alumnes dins de l'horari laboral de la Unitat de Diabetis o de l'especialista tractant.
- c. Col·laborar amb els centres educatius, els menjadors escolars, les famílies i els centres d'atenció primària en la recerca dels mecanismes per respondre a les necessitats especials i facilitar per escrit tota la informació que sigui necessària, amb la màxima celeritat possible.
- d. Informar les famílies del procediment d'actuació per atendre l'alumne amb diabetis en l'àmbit escolar.
- e. Notificar als centres d'atenció primària els nous casos d'infants amb diabetis i informar de l'escola en la qual seran escolaritzats, amb el consentiment previ dels progenitors o tutors.

Unitat de Diabetis:

Col·laborar amb els centres d'atenció primària per establir programes de formació per a professionals dels centres educatius i dels menjadors escolars i per a les persones designades pels progenitors o tutors les famílies.

2. Centres d'atenció primària:

- a. De forma general, quan els progenitors o els tutors de l'escolar amb diabetis ho sol·liciten, atendre les necessitats de control i tractament dels infants amb diabetis de tipus 1 en els centres educatius i en els menjadors escolars, en l'horari habitual del centre o menjador escolar i dins del centre o menjador escolar, sense perjudici que part d'aquesta atenció pugui ser delegada, mitjançant el pacte d'atenció delegada, als professionals dels centres educatius i a les persones designades pels progenitors o tutors.
- b. Tenir disponibilitat, dins del seu horari d'atenció, per als professionals de l'àmbit educatiu i les persones designades pels progenitors o tutors, per resoldre dubtes en relació amb l'atenció als infants amb diabetis de tipus 1 a l'escola.
- c. Col·laborar amb els centres educatius i les famílies en la recerca dels mecanismes, pautes i protocols per respondre a les necessitats especials quan sigui necessari.
- d. Fer-se càrrec dels programes de formació per als professionals dels centres educatius i les persones designades pels progenitors o tutors, en col·laboració amb la Unitat de Diabetis.
- e. Preparar i signar el pacte d'atenció delegada en els casos que es consideri que la formació dels professionals dels centres educatius i les característiques de l'alumne ho fan possible.
- f. Facilitar el compliment del pacte d'atenció delegada i complir el que s'hi ha establert.
- g. Informar els progenitors o tutors i la Unitat de Diabetis o l'especialista tractant dels problemes que puguin sorgir i de qualsevol canvi.

3. Servei d'Urgències:

- a. Atendre les emergències que es produeixin al centre escolar i al menjador escolar.

4. Servei de Salut Escolar:

- a. Informar els progenitors o tutors del procediment d'actuació per atendre l'alumne amb diabetis en l'àmbit escolar.

Article 10. Comissió de Seguiment

Es crea la Comissió de Seguiment amb la finalitat de resoldre les complicacions que puguin sorgir en l'aplicació d'aquest Reglament, així com per avaluar-ne el desenvolupament, millorar la comunicació i coordinació amb els diferents implicats i detectar-ne les possibles mancances, i millorar així l'atenció als alumnes amb diabetis mellitus de tipus 1 en l'àmbit escolar.

Aquesta Comissió s'ha de reunir amb una periodicitat anual, en finalitzar cada curs escolar el mes de juny, i el ministeri encarregat de la salut és el responsable de fer les convocatòries. També es pot reunir a demanda d'algun dels sectors implicats quan es detecti algun problema o mancança; a aquest efecte cal fer arribar la sol·licitud al ministeri encarregat de la salut.

Formen part de la Comissió de Seguiment:

- Un representant de les famílies designat per l'associació de persones amb diabetis.
- Un representant de cada sistema educatiu o una persona delegada per aquest darrer.
- Un representant per sistema educatiu de les entitats responsables dels menjadors escolars o una persona delegada.
- Un representant del ministeri encarregat de l'educació.
- Un representant d'infermeria d'atenció primària.
- Un representant de la Unitat de Diabetis.
- Un representant del Servei de Salut Escolar.
- Un representant del ministeri encarregat de la salut, que presideix la Comissió i aixeca acta de la reunió.

En cas que la Comissió es reuneixi per tractar un cas concret ha de convidar els progenitors o tutors de l'infant amb diabetis mellitus tipus 1, les persones designades per ells, si escau, amb l'assistència dels membres de la Comissió concernits pel cas. El president de la Comissió pot convidar altres persones quan ho estimi pertinent.

Capítol tercer. Formació dels professionals

Article 11. *Formació dels professionals dels centres educatius*

El programa de formació cal que sigui dissenyat pels professionals de la Unitat de Diabetis i els centres d'atenció primària de les parròquies i impartit per aquests darrers sense perjudici que hi col·laborin altres professionals (metges, nutricionistes o altres professionals sanitaris que estiguin implicats en el tractament i la cura de la diabetis mellitus tipus 1).

L'organització i l'acreditació de la formació s'ha de dur a terme en col·laboració amb l'àrea encarregada de la formació del professorat.

S'estableixen dos nivells de formació amb destinataris i objectius diferenciats:

1) Nivell bàsic: destinat al personal del centre o als acompanyants, al personal dels menjadors escolars dels alumnes amb diabetis, al personal amb responsabilitat sobre els alumnes i a la resta dels professionals del centre educatiu als quals la direcció consideri oportú incloure. S'ha d'impartir presencialment i amb periodicitat com a mínim anual en els centres on hi hagi alumnes amb DM1, sens perjudici que es pugui oferir aquesta formació en les jornades formatives que l'àrea encarregada de la formació del professorat desenvolupi per a la resta de professionals.

Contingut teòric mínim:

- a. Definició de la malaltia.
- b. Paràmetres de control.
- c. Conceptes bàsics de l'alimentació, el tractament i l'exercici.
- d. Detecció i tractament d'hipoglucèmia/hiperglucèmia.
- e. Actuacions en situacions especials (excursions, festes...).
- f. Eines d'adaptació a la nova situació.
- g. Recordatori de les responsabilitats de l'escola, dels pares i dels professionals sanitaris.

Contingut pràctic:

- a. Actuació davant d'una situació d'urgència.

2) Nivell avançat: destinat al personal o als acompanyants del centre educatiu i del menjador escolar designats per proveir el suport de rutina en cas d'atenció delegada i l'atenció en cas d'emergència. Ha

d'incloure els continguts del nivell bàsic amb un nivell de desenvolupament superior, als quals s'han d'afegir els punts següents:

- a. Maneig del monitoratge en continu de la glucosa.
- b. Administració d'insulina.
- c. Maneig de la bomba d'insulina.
- d. Control de la ingesta.
- e. Hidrats de carboni: els tipus, el comptatge i el maneig.
- f. Actuació davant d'una situació d'urgència.

Disposició final

Aquest Reglament entra en vigor l'1 d'agost del 2023.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 12 de juliol del 2023

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Annex I

Pla d'intervenció individual de l'infant escolaritzat amb diabetis

Pla d'atenció individual en el centre educatiu i/o en el centre educatiu i/o el menjador escolar

Aquest pla recull les activitats diàries per al control i maneig de la diabetis mellitus de tipus 1 (DM1) que s'han de dur a terme en el centre educatiu o en el menjador escolar amb els infants en edat escolar.

La persona encarregada d'elaborar i revisar aquest pla és el metge especialista encarregat del seguiment de l'infant amb DM1. Aquest pla s'ha de complir amb el consens dels progenitors o tutors i fent participar l'infant, en la mesura del possible, en totes les activitats, dotant-lo d'autonomia. Aquest document haurà de ser revisat abans de l'inici de cada curs escolar i davant de canvis en el pla de tractament i control de la DM1.

En cas de sortides del centre educatiu de més d'un dia, caldrà remetre's al pla específic que inclogui les atencions fora d'aquest horari.

1. Dades personals

Nom i cognoms de l'infant:

Data de naixement:

Nom, cognoms i telèfons del pare, mare o tutor/a:

1.

☐ Pare ☐ Mare ☐ Tutor/a Telèfon/s:

2.

☐ Pare ☐ Mare ☐ Tutor/a Telèfon/s:

Altres telèfons de contacte:

Centre educatiu:

Curs i aula:

Adreça postal:

Telèfon:

Any de diagnòstic de la diabetis mellitus de tipus 1:

Metge/essa que prescriu el pla d'atenció individual:

Telèfon:

Centre d'atenció primària més proper al centre educatiu de l'infant:

Infermer/a referent de l'infant:

Telèfon:

Data i signatura del metge/metgessa que prescriu o revisa el pla:

Esmorzar de mig matí

Marqueu les opcions que convinguin.

Especifiqueu l'horari de l'àpat: entre les ____:____ h i les ____:____ h.

- ☐ Control del resultat del mesurador de la glucosa contínua. Pre/Post
- ☐ Control de la glucèmia capil·lar si hi ha símptomes que no es corresponen amb el valor de l'MCG.
- ☐ Control de la glucèmia capil·lar. Pre/Post
- ☐ Administració de la insulina segons la pauta mèdica adjunta.

Observacions:

Data i signatura del metge/metgessa que prescriu o revisa el pla:

Dinar

Marqueu les opcions que convinguin.

☐ Es fa a l'escola o al menjador escolar els dies lectius.

☐ Es fa sempre fora de l'escola.

Especifiqueu l'horari de l'àpat: entre les ____:____ h i les ____:____ h.

☐ Control del resultat del mesurador de la glucosa contínua. Pre/Post

☐ Control de la glucèmia capil·lar si hi ha símptomes que no es corresponen amb el valor de l'MCG.

☐ Control de la glucèmia capil·lar. Pre/Post

☐ Administració de la insulina segons la pauta mèdica adjunta.

Observacions:

Data i signatura del metge/metgessa que prescriu o revisa el pla:

Berenar

Marcar les opcions que convinguin

☐ Es realitza a l'escola o menjador escolar els dies lectius

☐ Es realitza sempre fora de l'escola

Especificar l'horari de l'àpat : entre les ____:____ h i les ____:____ h.

☐ Control del resultat del mesurador de la glucosa continua.Pre/Post

☐ Control de la glucèmia capil·lar si hi ha símptomes que no es corresponen amb el valor de l'MCG.

☐ Control de la glucèmia capil·lar. Pre/Post

☐ Administració de la insulina segons la pauta mèdica adjunta.

Observacions:

Data i signatura del metge/metgessa que prescriu o revisa el pla:

BOPA

Butlletí Oficial del
Principat d'Andorra

Núm. 91

19 de juliol del 2023

15/25

Altres accions

Activitat física:

Hipoglucèmia

1. Control de la glucèmia capil·lar si el mesurador continu indica < 70 mg/dl o sempre que se sospiti un episodi d'hipoglucèmia.
2. Si no es pot fer la prova, cal tractar l'episodi com si fos una hipoglucèmia.
3. Cal administrar per la boca hidrats de carboni d'absorció ràpida: g.
4. Espereu 10-15 minuts en repòs.
5. Feu un nou control de glucèmia capil·lar. Si la glucosa és > 70 mg/dl, administreu hidrats de carboni d'absorció lenta: ... g., si no és l'hora d'algun dels àpats. Si la glucosa és < 70 mg/dl, repetiu-ho des del punt 3.

☐ Administració de **glucagó*** en cas d'urgència (acció de compliment obligatori).
Es consideren com a cas d'urgència els supòsits següents:

- Pèrdua de coneixement de l'infant.
- Hipoglucèmia amb un estat de consciència alterat que li impedeixi ingerir aliments de manera segura.
- Indicació per part del 116, indicació per part d'algun altre metge/metgessa o indicació d'atenció primària.

*** Cal adjuntar la recepta del glucagó.**

Hiperglucèmia

En general parlem d'hiperglucèmia davant de valors de glucèmia superiors a 250 mg/dl.

-Si és recent (menys d'un hora de durada), i/o no dona símptomes (poliúria, polidípsia, visió borrosa, vòmits), cal esperar que es resolgui en la següent administració d'insulina, segons el factor de sensibilitat especificat en la pauta mèdica que s'adjunta (càlcul automàtic si porta bomba d'insulina).

-Si la hiperglucèmia no és recent (més de dos hores) i/o dona símptomes (poliúria, polidípsia, visió borrosa, vòmits), cal avisar els pares i/o el personal d'infermeria del centre de salut per valorar la situació i actuar en conseqüència.

Observacions:

Data i signatura del metge/metgessa que prescriu o revisa el pla:

Annex II

Consentiment per a l'administració de glucagó en cas d'urgència

Sol·licitud d'administració de glucagó en cas d'urgència**Dades personals**

Nom, cognoms i telèfons del pare, mare o tutor/a:

1)

☐ Pare ☐ Mare ☐ Tutor/a Telèfon/s:

2)

☐ Pare ☐ Mare ☐ Tutor/a Telèfon/s:

Altres telèfons de contacte:

Nom i cognoms de l'infant:

Metge/metgessa referent de l'infant per al tractament de la diabetis mellitus de tipus 1:

Telèfon:

Dades del centre educatiu / menjador

Nom del centre educatiu:

Adreça postal del centre:

Telèfon del centre:

Sol·licito

Que el centre educatiu i/o el menjador escolar guardi el glucagó i l'administri en cas d'emergència en els supòsits següents:

- Pèrdua de coneixement de l'infant.
- Hipoglucèmia amb un estat de consciència alterat que li impedeixi ingerir aliments de manera segura.
- Indicació per part del 116, indicació per part d'algun altre metge/metgessa o indicació d'atenció primària.

Autoritzo

L'administració de glucagó en els casos descrits anteriorment segons la recepta mèdica que s'adjunta, i eximeixo de responsabilitat la persona que l'administra.

Lloc i data:

Signatura del pare, mare o tutor/a que autoritza:

Signatura de la direcció del centre
educatiu:

* El centre ha de tenir el personal format per poder administrar el glucagó. Els progenitors o tutors es faran responsables de la reposició del glucagó i en vigilaran la caducitat. En cas que el glucagó que es lliuri al centre sigui glucagó intramuscular, el centre ha de disposar d'una nevera per guardar-lo.

Annex III

Pacte d'atenció delegada

Pacte d'atenció delegada

Dades personals

Nom, cognoms i telèfons del pare, mare o tutor/a:

1)

☐ Pare ☐ Mare ☐ Tutor/a Telèfon/s:

2)

☐ Pare ☐ Mare ☐ Tutor/a Telèfon/s:

Altres telèfons de contacte:

Nom i cognoms de l'infant diagnosticat de diabetis mellitus de tipus 1:

Dades del centre educatiu / menjador

Nom del centre educatiu:

Adreça postal del centre:

Nom i cognoms de la persona responsable del centre educatiu / menjador:

Telèfon de contacte:

Curs i aula de l'infant:

Nom i cognoms dels professionals del centre educatiu / menjador designats per complir l'atenció delegada:

1)

2)

3)

4)

Centre d'atenció primària més proper al centre:

Adreça del centre d'atenció primària:

Telèfon del centre d'atenció primària:

Dades mèdiques (espai per al personal d'infermeria d'atenció primària):

Any de diagnòstic de diabetis mellitus de tipus 1:

Metge/essa que prescriu el pla d'atenció individual:

Telèfon del metge/essa que prescriu el pla d'atenció individual:

Nom i cognoms del / de la infermer/a d'atenció primària que planifica les accions delegades i autoritza les parts implicades a prestar l'atenció delegada:

Jo, pare, mare o tutor/a de l'infant, sol·licito:

Que els professionals del centre educatiu / menjador escolar designats en aquest pacte duguin a terme les accions que es descriuen a continuació.

Jo, pare, mare o tutor/a de l'infant, autoritzo:

Els professionals designats pel centre educatiu / menjador escolar a dur a terme les accions que es descriuen a continuació, i els eximeixo de les responsabilitats derivades del compliment correcte de les mateixes accions.

Accions que es deleguen (d'acord amb el pla d'atenció individual):*

* Cal especificar per cada acció que es delega el moment del dia en què s'ha d'efectuar. Si es delega l'administració d'insulina, cal adjuntar a més a més les receptes mèdiques corresponents on s'especifiqui el nom del fàrmac i la dosi que s'ha d'administrar segons la glucèmia.

BOPA

Butlletí Oficial del
Principat d'Andorra

Núm. 91

19 de juliol del 2023

21/25

•

•

•

•

•

•

•

De conformitat, signen les parts implicades:

Lloc i data:

Signatura del pare o mare o tutor/a que autoritza:

Signatura de la direcció del centre:

Signatura del / de la infermer/a d'atenció primària que planifica les accions delegades i autoritza les parts implicades a prestar l'atenció delegada:

Signatura dels professionals designats per complir el pacte d'atenció delegada:

1)

2)

3)

4)

Annex IV

Autorització d'administració d'insulina a l'escola

Autorització d'administració d'insulina a l'escola

Dades personals

Nom i cognoms de l'infant diagnosticat de diabetis mellitus de tipus 1:

Nom i cognoms del pare, mare o tutor/a:

Telèfons de contacte:

1)

2)

Espai per al centre educatiu:

Nom del centre educatiu:

Adreça postal del centre:

Telèfon/s del centre / menjador escolar:

Curs i aula de l'infant amb diabetis mellitus de tipus 1:

Centre d'atenció primària més proper al centre:

Adreça postal del centre d'atenció primària:

Telèfon:

Lloc i data:

Signatura de la direcció del centre educatiu:

Sol·licito

Que el professional designat pel centre educatiu / menjador escolar administri insulina o manipuli la bomba d'insulina d'acord amb les receptes que s'adjunten i d'acord amb el pla individual de l'infant amb diabetis mellitus de tipus 1.

Autoritzo

Els professionals referents del centre educatiu / menjador escolar a administrar insulina o manipular la bomba d'insulina d'acord amb les receptes que s'adjuntin i d'acord amb el pla individual de l'infant amb diabetis mellitus de tipus 1, i els eximeixo de responsabilitats derivades del compliment correcte de les pautes prescrites.

Aquest document és vàlid sempre que l'alumne/a no sigui autònom per autoadministrar-se la insulina o manejar la bomba de insulina.

Quan es modifiqui alguna de les pautes d'insulina cal aportar les receptes actualitzades.

Aquest document no té validesa si no s'acompanya del pacte d'atenció delegada amb les receptes corresponents.

Lloc i data:

Signatura del pare, mare o tutor/a que autoritza:

Annex V

Protecció de dades personals

El Govern d'Andorra, en tant que responsable del tractament de les dades personals a les quals tenen accés els centres educatius públics d'Andorra i la Comissió de Seguiment, per raó de l'execució d'aquest Decret, tractarà aquestes dades d'acord amb les disposicions de la legislació en vigor en matèria de protecció de dades personals, i únicament amb la finalitat descrita. Els interessats poden accedir a informació addicional sobre aquest tractament –així com sobre els seus drets d'accés, rectificació i supressió, entre altres– consultant la política de privacitat del Govern d'Andorra (www.govern.ad).